

ይድረስ ለዕጩ 'ጠቅላይ ሚኒስትራችን' ኃይሌ ገ/ሥላሤ

ነጻነት ዘገዬ

የኢትዮጵያን ወቅታዊ ጉዳይ ይሁነኝ ብሎ ለሚከታተል የውስጥም ሆነ የውጭ ታዛቢ በዩሶለቱ አዳዲስ አስገራሚ ነገር አያጣም። «ቀን የሰጠው ቅል . . .» እንዲሉ ጊዜ የሰጠው ሞልፋጣ ሁሉ ባልተገራ ስድ አንደበቱ ሕዝብን ባገኘው አጋጣሚና መድረክ እዩተነሣ ሲሳደብ መስማት ደግሞ የዘመናችን ፋሽን ሆኖ ከመገኘቱም በላይ ይህ በአሳዛኝነቱ ከሁሉም የሚበልጥ ሀገራዊ ጉዳይ ሃይ የሚለው ማጣቱ ይበልጥ ያስገርማል።

በውነቱ እኛ ኢትዮጵያውያን በብዙ ነገር አልታደልንም። የደርግንና የወያኔን የግፍ አገዛዝ ቀምበር አለውድ በግዳችን - ያው የፈረደበት ቀን ጥሎብን - መሸከማችን ሳያንሰን በሞራልም ሆነ አቅማችን በፈቀደው ሌላ ነገር እየደገፍን እኛው በኛው ላይ ያነገሥናቸው የገዛ ልጆቻችን ተመልሰው እኛኑ ሲሳደቡና መጎናጠሻ ሊያደርጉን ሲቃጠሉ «እባካችሁ ወደ ልቦናችሁ ተመለሱ» የሚላቸው መካሪ መጥፋቱ በእጅጉ ያሳዝናል። እነዚህ የበሉበትን ወጭት ሰባሪዎች ሲያጠፉ ማስተማር፣ ከመስመር ሲወጡ ለመመለስ መሞከር፣ እምቢዬው ብለው በያዙት የጥፋት መንገድ ሲጉዋዙ ገመናቸውን በግልጽ አውጥቶ ለሌሎች ማስተማሪያነት ማዋል ሲገባ ዝም ብሎ መቀመጥ «የምታደርጉት ነገር ጥሩ ነው፣ ግፋብት» እንደማለት ነው። ይህ ዓይነቱ ይሉኝታ ደግሞ ብዙ ጎድቶናል። ዝርዝሩ በይደር ይቀመጥ።

ሰሞኑን ዕጩ ጠ/ሚኒስትራችን ሻለቃ ኃይሌ ገ/ሥላሤ ተናገረው የተባለውን ስለማ ኮረንቲ ልጩብጥ ምንም አልቀረኝ፤ ከኮረንቲው የተሻለ መንገድ ስፈልግ ይቺን ጦማር መጠመር ትዝ አለኝና ብዕር ቢጤ አነሣሁ። ብዕራን ከወረቀቱ እንዳዋደድኩ እንዲህ ብዬ መጀመር ፈለገሁ፤ እንዲህ - «ይሄ ድህነታችን ገና የማያሰማን የለም ማለት ነው? ብርቅዬ ልጆቻችንን ከጉያችን እዩቀማ የሚወስድብን እስከመቼ ነው? ርጦም ፣ ሰርቆም፣ አጭበርብሮም፣ ዘርፎም፣ ሞስኖም ፣ አገር ሽጦም፣ ዓላማውን ሸቅጦም ፣ አስተብትቦና አስጠንቁሎም . . . የደለበ ሀብት ያገኘ ሁሉ ከሜዳ እዩተነሣ ምሥኪንና ድሃ ሕዝብ ላይ የሚያቀረሽ ከሆነ ለወደፊቱ ምን ሊውጠን ነው? የሀብትና የሥልጣን ማደላደያው ሕዝብን መናቅና ማዋረድ ይሆን? በሕዝብ ላይ መታበይ፣ የወጡበትን መሰላል ሰባብሮ መጣል ፣ ለተረገመ ዓላማ ከርጉማን ጋር ተሰልፎ አገርንና ወገንን መበደል የወቅቱ ኢትዮጵያዊ ሥልጣኔ ሆነ ማለት ነው?» ብዬ ጻፍኩና ደግሜ እያነበብኩ በእጅጉ ተደመምኩ። «ውደችን ያስቀይምብኝ ይሆን?» አልኩናም አሰብኩ። ወዲያው ግን «ኤዲያ! እነሱ ከድህነትና ከችጋር አምባሳደሮች ጋር የፖለቲካ ድሪያ ሲዳሩ (ጂ ትጥብቅ) ቅንጣት ያላዘኑልኝ እኔ ለማን ጀቱ ብዬ?» አልኩ። እናም በጀመርኩት ቀጠልኩ፤ እናንተም ውድ አንባቢዎቼ በኃይለ ቃሌ እንዳትቀየሙብኝ አደራ።

ይሄ ገንዘብ የሚሉት ነገር ምን ዓይነት ምትሃት ይሆን ያለው ? ሥልጣን የሚሉትስ ነገር ምን ዓይነት መግነጢሳዊ ኃይል ይሆን የተላበሰው? ምነው ከሁለቱ አንዱን ቢቻል ደግሞ ሁለቱንም ቢያንስ ለአንድ ጀምበር ይገዢ ባየሁዋቸው! በነዚህ ዓለማዊ ተውህቦዎች የሚንበሸበሹ እንዴት ያስቀናሉ? ምን መናገር ብቻ ሳይሆን ምንና እንዴት ማሰብ እንዳለብን በመሪዎቻችን መመሪያና ሕግ በሚወጣልን ሀገር ውስጥ እዩኖርን እገሌ ወይ እነገሌ ምን ይሉኝ ሳይሉ እንዳሻቸው የመጣላቸውን ሁሉ መዘርፈጥ የሚችሉ ሰዎች በርግጥም የታደሉ ናቸው - እንዲያ እንደነሱ መሆንም መታደል ከሆነ። እንዲህ ዓይነት ሰዎች አያስቀኑም? እነ አያ እንደልቡና እነ አጤ በጉልበቱ በርግጥም አያስቀኑም ማለት አይቻልም። እንዲህ ዓይነት ሰዎች ስንቶቹ አሉ መሰልዋችሁ!

አንድ የወያኔ ጋዜጠኛ የነበረ ቀብራራ ወጤት ተኮር የሆነ አስተዋይ «ጋዜጠኛ» በግዛጣ የሚያገኘው ገቢ የማያምር ሆኖ ሲያገኘው ወደ ማስታወቂያው ዞረና በዚያም ከበረና

ከብሮም ደረጃውን ለወጠና ኩራትና ስድቡ ሌልኛ ሆንዋል አሉ። ይቺን ጠማር ካዩ «ምቀኛ!» ነው የሚለኝ መቼም - ግዴላኝም ይበለኝ። ያገራችን መሬት ግዴላችሁም ለተሳዳጊና ለቀብራራ ብቻ ሳይሆን አይቀርም የሚመቸው። እሱን እንተወውና ወደ ኃይሌ እንመለስ።

ኃይሌን ከልቤ እወደዋለሁ። ልግጫ አይደለም በጣም እወደዋለሁ - ሰሞኑን ግን በፍቅሬ ላይ ነው ቀዝቃዛ ውኃ የቸለሰብኝ - ለርሱና ለጥረቱ በነበረኝ ፍቅር ላይ። የምወደው ግን በሩጫ ያገኘው ገንዘብ ናላው ላይ ወጥቶ ኅሊናውን አስቶት በብር እንጉልፋቶ አንጎሉ ሥራውን ስላቆመና እየቀባጠረ ያለውን ባለማወቁ አይደለም፤ የምወደው - ክቡር ጠ/ሚንስትራ የኃይሌን ለጠ/ሚንስትርነት ውድድር ማቀድ ሰምተው ተናገሩት እንደተባለው «አገር የሚመራው በአእምሮ እንጂ በእግር አይደለም» የሚለውን ሽሙጥ ያተረፈለትን ሀገር የመምራት ፍላጎቱን በማድነቅ አይደለም፤ የማከብረው ለሀገርና ለወገን የሚተርፍ የኢንቬስትመንት ሥራ በመሥራቱና ከችግር በስተቀር በሌላ እምብዝም የማትታወቀውን የሀገራችንን ሥም በተለይ በአትሌቲክስ አደባባይ በበጎ ጎን በማስጠራቱ ነው። በሌላ በኩል ያለውና ከ«ተከድኖ ይብሰል» ደረጃ የዘለለው ሁኔታ ግን አነጋጋሪ እዩሆነ መጥቶአል።

ኃይሌ ገ/ሥላሤ እጅግ ብዙ ጠንካራ ጎኖች ያሉትን ያህል በተለይ ከቅርብ ጊዜያት ወዲህ እየታዩበት የመጡ ጠንጋራ ጎኖች ግን እሱን ለማያልፍ ትዝብት እኛን ደግሞ ለሥነ ልቦናዊ ጉዳት እየዳረጉን ናቸው - እኛ የምለው ሀገር እያለን በወያኔ ምክንያት ሀገር አልባ ከርታቶችና የበይ ተመልካቾች የሆነውን ማለቱ እንደሆነ ይታወቅልኝ። ኃይሌ ለሩጫው የሚያደርገውን አካላዊና ሥነ ልቦናዊ ዝግጅት ያህል ገንዘቡ ሊያስከትልበት ለሚችለው ማኅበራዊ ቀውስና ፖለቲካዊ ጣጣ በቂ ዝግጅት ያደረገ አይመስልም። በዚህም ምክንያት በትምህርት እምብዝም ባልገፋው ስብዕናው ላይ ይህ የገንዘብ መቆለል አደገኛ ክስተት አጣብቂኝ ውስጥ እዩከተተው ነው። የገንዘብንና የሥልጣንን ፈተና በአግባብ ካልተወጡት ደግሞ መጨረሻው ውርደት መሆኑ ሳይታለም የተፈታ ነው። ገንዘብ ኅሊናን ያሳውራል፤ አቅልን ያስታል፤ እሚናገሩትን ያሳጣል፤ ከሁነኛ ሰውም ጋር ያቆራርጣል። ገንዘብ ጤና ማግኛ የመሆኑን ያህል በሽታ መግጥም ነው። የገንዘብ መዘዝ ተነግሮ አያልቅም። ስንቶችን አዋርዶአል፤ በተቃራኒውም ስንቶች ልባሞችንና አስተዋዮችን ከፍ ከፍ አድርጓል።

ሰዎች ስለኃይሌ በሀሜት ደረጃ የሚያወሩትንና ራሱም በተለያዩ አጋጣሚዎች የሚናገረውን ገንዘብ ላለማውጣት የሚያደርገውን ጥንቃቄ እዚህ ላይ አልተችም - አያገባኝምም። «ኃይሌ ቆንቁዋና ነው፤ ኃይሌ ቆንጢጥ ነው፤ ኃይሌ ለድሆች ዱዲ አይደማውም፤ ቲፕ እንኩዋን አይሰጥም፤ ቢሰጥም እጅግ በጣም ትንሽ - በሣንቲም ደረጃ - ነው፤ ኃይሌ ገንዘብ ለሚያስገኝ ነገር እንጂ ለሚያስወጣ ነገር ጆሮና ደንታ የለውም፤ . . . » የሚባለው ሁሉ ትክክል አይመስለኝም። በዚህ ረገድ ማንም በዩመንገዱ ገንዘብ እዩረጨ ስለማይሄድ የኃይሌ አቅዋም ብዙም የሚነቀፍ የለውም ባይ ነኝ። በዚያ ላይ ኃይሌ ሩዋጭ እንጂ አበበች ጎበና አይደለም፤ ኃይሌ ለባንዲራ ፍቅር የሚሮጥ አትሌትና ብዙ ገንዘብ ለማግኘት የሚጥር ሀገር ወዳድና ሕዝብ አፍቃሪ ኢንቬስተር እንጂ የበጎ አድራጎት ሰው አለመሆኑን ልብ ይሉዋል።

- « ሰው ለልማት ሲባል ቤቱ ፈረሰብኝ ሲል ያስቀኛል።»
- « (ሕዝቡ) ድራቆው ጋር ይነር ወይም ድራቆው ይውለቅ።»
- « ክቡር ጠ/ሚንስትራ ራቸን እንዳሉት ድህነት ዋናው ጠላታችን ነው።» (የድህነትን ዋና ጠላትነት ለማስረዳት አቶ መለስ በግድ መቆላመጥ አለበት? የምን ደጅ ጥናት ነው?)
- « የኢትዮጵያ ሕዝቦች . . . »
- « እኔ በማይክሮ ሰከንድ ውስጥ አንድ ሚሊዮን ዶላር አጥቻለሁ/አግኝቻለሁ።» (የዘመናት ችግራችን በኃይሌ የማይክሮ ሰከንድ ጠቀሜታ ገለጣ ይወገድ ይሆን? ማየት ነው)
- « ይህችን ማሊያ ለጠ/ሚንስትራ ራቸን በስጦታ እንዳበረክት ይፈቀድልኝ።»

ከዚህ በላይ የተኮሰኩት ብርቅዬ ዐረፍተ ነገሮች ከብርቅዬው አትሌታችን ከኃይሌ ገ/ሥላሤ አንደበት የወጡ ናቸው። በወጣትነቱ ራሱ ሮጦ በስተርጅና ሕዝብን ለማራራት የጠ/ሚኒስትርነትን ህልም ያነገበ የሥልጣን ተስፈኛ እነዚህን ቀርቶ ሌላም ቢል ያምርበታል። መጥኔ ለኛ እንጂ - የመጣውን ሁሉ ለምንሸከም።

ለኃይሌ የምለው አለኝ። «ቀጥኜ ቢያዩኝ ጅማት ለመኑኝ።» ይባላል። እንዴት ብትንቀን ነው እንዲህ የምትሳለቅብን? የነ መለስ ቀልድና ስድብ አይበቃቸውም ብለህ ይሆን? ደግሞስ ደራቱም ሕዝብ ለመምራት ማቀድህ ለምን ይሆን? ለመሆኑ ስንተኛ ክፍል ድረስ ተምረሃል? ምነው ወጥ ረገጥህ ኃይሌ? ምን በደልን? «አይዞህ ፤ በርታ፤ ግፋብት» እያልን ድልህን በሞራል ማጀባችንና ማበረታታችንን ነውር ሆኖ ይሆን በጭቃ ጅራፍህ የምትሸነቁጠን? እስኪ መጀመሪያ ቤትህን ባግባቡ ምራና - እንደራጫው ሁሉ በትምህርቱም ጥቂት ግፋና - በዕድሜም ጠና በልና ከጠላቶቻችን ጉያም ውጣና ያኔ ለማንኛውም ነገር ያደርስሃል። አሁን የምን መንቀሻቀሻ ነው? እኛንም አመድ አፋሽ የሾተላይ ምርኮኛ አታድርገን። ጥጋብህና ገንዘብህ ያመጣብህን ዕብሪት የሚያስችል አቅምና ልቦና እንዲሰጥህ ፈጣሪህን ለምነው።

በጣም የሚቆጩው ከአንተ የተሻለ ሰው የታጣ ይመስል ለጠ/ሚኒስትርነት እወዳደራለሁ በማለት የአእምሮ ብስለትህን ሳይሆን የሩጫ ጥበብህን ተመርኩዘን እንደምንመርጠህ ገምተህ (ፆ ይጥበቅ) ሥልጣን ለመያዝ ማቆብቆብህ አይደለም፤ አሁን እያወረድክብን ያለው የስድብና የንቀት ተማታ ነው ክፉኛ እያንገበገበን ያለው። እኛ ያጣነው እውነተኛ ዲሞክራሲ እንጂ የሚያፈጁበትን መች ሆነና ቀድሞ ነገር። ሀቀኛው የምርጫ ወቅት ሲመጣ አንተም እንደማንኛውም ዜጋ እኩል መብት ያለህ ነህና ያኔ ትወዳደራለህ። አሁን ግን ግዴላህም ዝም ብለህ ሩጥ፤ ኢንቬስትመንትህንም አራሩጥ። እኛን ካልተሳደብክ አሳዳሪዎችህ አናሠራህም ብለውህ ከሆነ ችግር አለ ማለት ነውና እሱን ለሚመለከተው አቤት በል። እኛን ግን ለቀቅ አድርገን። በኛ ሂሳብ ቆዳህን ልታዋድድ ፈልገህም ከሆነ በተለይ ባንተ አያምርም - ስንተዋወቅ? እስኪ አስታውስ - በፊት በፊት ከድል በሁዋላ የትኛ ዋን ባንዴራ ነበር የምታውለበልብ? አሁንስ? ደባደቦ ያለበትን የወያኔ የፈጠራ ባንዴራ አይደለም ፈልገህ የምታውለበልብና የምትለበስ? ብቻ ይቅር የያዘ ይዞሃል አሁን። የሆነ ሆኖ ድህነትን ከኛው ባልተናነስ በልጅነትህ ሳትቀምስው አልቀረህምና በሱ ይሁንብህ የዛሬን ማረን። ምን አልንህ? ማፍቀርና መውደድ ሊያሰድብ ይገባል? ግፍስ አይሆንብህም? ለ«ልጆችህ»ስ ግፍ ማኖሩ አንተን አያስወቅስህም? እንደምትወደን በዕንባ ጭምር አልነበር የምትገልጽን? የአዙ ዕንባ ነበር ማለት ነው? ምን ነህ? ምንስ አዞሩብህ? በጥምና አስብበትና ሳይረፍድ ወደ ኅሊናህ ተመለስ። ይህን ዕወቅ - ሀብት አይጠገብም፤ ሥልጣን ያንንል፤ የሁለቱም የጋራ ባሕርይ ግን ገደብ ካላበጁላቸው ገደል ይከታሉ። አንተም ከዚህ ብዙዎች ወንድምና እህቶቻችንን ከገበርንበት መጥፎ አዙሪት እንድትወጣ ነው ይህችን አጭር ጦማር መጠመፊ።